

De NOTENKRAKERS

in het Gooi

De notenkrakers (*nucifraga* het Gooi niet overgeslagen. nen er enkele exemplaren. piek werd omstreeks reikt toen alom leerd met als 18 stuks in de (nabij vlieg- tal waarnemin- een stortvloed mensen, vooral die ergens tenkrakers

caryocatactes) hebben

Aanvankelijk versche- later groepen. De vrijdag 23 augustus be- groepjes werden gesigna- grootste aantal op één plaats omgeving van de Hoorneboeg veld Hilversum). Het aan- gen was legio. Er ontstond van meldingen, van allerlei ook van niet-vogelkenners, een publicatie over de no- invasie hadden gelezen.

De eer van de eerste melding komt de heer C. Jacobs toe, ons lid te Nigtevecht. Hij rapporteerde op zondag 4 augustus vier notenkrakers te hebben gezien op de Afsluitdijk. Nico Verlaat werd met een neusje geklopt, maar kwam niettemin als eerste met een Gooise waarneming over de streep. Nog onwetend van hetgeen ons boven het hoofd hing, verzocht ik Nico een ver- slagje van zijn waarneming te maken. Nico's notenkrakers ver- toefden gevier in de topjes van de coniferen op de kwekerij van de heer Jurissen te Naarden. De stroom was op gang geko- men. De climax werd bereikt op 23, 24 en 25 augustus, terwijl gerijktijdig de eilanden, waarop de notenkrakers massaal hun "aanval" hadden gericht - volgens mededelingen van terugge- keerde Gooise "wadlopers"- leeg stroomden. Een soort verplaat- singstrek dus. Zoals bekend, komt een invasie vermoedelijk op gang na een cyclus van zeven jaar waarin het notenkrakersle- gioen het maximum aantal vogels, dat zijn kostje nog kan opha- len, overschrijdt. Gecombineerd met een voedseltekort is de noodzaak van een exodus ontstaan. Slechts ongeveer tien pro- cent overleeft het avontuur, zodat van een zelfmoordtrek kan worden gesproken.

De Siberische notenkrakers, hoofdzakelijk diksnavelige dieren, lieten zich in het Gooi op de meest merkwaardige plaatsen zien. Langs de IJsselmeerkust, op de gazons bij de Wereldomroep, in de bossen van Bikbergen, maar ook in de stadtuintjes van Hilversum en Bussum, zoals aan de Comes Oolenstraat in de ra- diostad. In de Bachlaan vertoefden volgens de mededeling van een onbekend gebleven persoon aan een NJN'er, 13 notenkrakers.

De Bachlaan-bewoners voerde de vogels met....gehakt. Ze kwamen het uit zijn hand pikken ! Ook werd mij verteld, dat notenkra-
kers tussen de tafeltjes van "La Provence" doorhuppelden, koek-
kruimeltjes niet versmadend en ook bereid een lekkernij uit de
hand van de restaurant-bezoekers te pikken.

Tot dusver werden, voor zover bekend, in het Gooi twee dode
notenkrakers aangetroffen. De dode vogel van het Bikbergerbos
was tot op het bot vermagerd. De notenkraaker belandde in de
collectie van het Goois Natuurreservaat. De preparateur in Hol-
ten had nog twee exemplaren liggen, eveneens vermoedelijk de
hongersdood gestorven. Hoewel de notenkraakers niet kieskeurig
zijn, wordt het ontbreken van het basisvoedsel, de Siberische
dennezaden hun mogelijk noodlottig. Minder weerstand en aan-
tasting door parasieten. Het is slechts een veronderstelling.

Ten slotte een reeks waarnemingen tot 25 augustus :

4,5 en 6 aug. div. exempl. op het Naardermeer (Schaap), 4
aug., 4 ex., Naarden (N.Verlaat), 1 ex., Oud-Naarden (G. de
Jager), 5 aug. 7 ex., Bikbergerbos (A.v.Riessen), 7 aug. 1 ex.
Spanderswoud (meij. Smits), 8 aug. 1 ex., Groeneveld (mevr.
Osieck), 11 aug., 1 ex., steenfabriek Huizen (G.de Jager),
19 aug., 1 ex. Waterleidingbos H'sum, (mevr. de Wijs), 21 aug.
1 ex., Spanderswoud (mevr. Smits), 2 ex., Palaceterrein H'sum,
(mevr. E.v.d. weide), 22 aug., 7 later 2 ex., picknickplaats
hei bij Huizen (Visser, mevr. Holzenspies, Bos), 23 aug., 6
ex., Oud-Bussumerweg, Huizen (J.v.d.Geld), 16 ex., Hoornboeg,
(meij. Kemper), 1 ex., St.-Janskerkhof, Laren (B.de Vette),
24 aug., 18 ex., Hoornboeg (F.kijnja), 7 ex., Wereldomroep,
(J.Bos e.a.), 2 ex., Wolfkamer, IJ'meer kust (J.v.d.Geld),
6 ex., Hollandse Sloot (meij. Kemper).

De wonderlijkste ervaring met notenkraakers had B. de Vette,
niet vanwege de vogels, maar wel van de omstanders : " Kijk,
een kussische graanvogel" riepen zij hem toe

J.L.Bos

.....